

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 16. 01. 1992 Časová verzia predpisu účinná od: 16. 01. 1992 do: 31. 08. 1994

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

17

ZÁKON

z 5. decembra 1991

o životnom prostredí

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky

vychádzajúc zo skutočnosti, že človek je spolu s ostatnými organizmami neoddeliteľnou súčasťou prírody,
pripomínajúc si prirodzenú vzájomnú závislosť človeka a ostatných organizmov,
rešpektujúc pritom právo človeka pretvárať prírodu v súlade s princípom trvalo udržateľného rozvoja,
vedomé si svojej zodpovednosti za zachovanie priaznivého životného prostredia budúcim generáciám a
zdôrazňujúc právo na priaznivé životné prostredie ako jedno zo základných práv človeka,
uznieslo sa na tomto zákone:

§ 1

Účel zákona

Zákon vymedzuje základné pojmy a ustanovuje základné zásady ochrany životného prostredia a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane a zlepšovaní stavu životného prostredia a pri využívaní prírodných zdrojov; vychádza pritom z princípu trvalo udržateľného rozvoja.

ZÁKLADNÉ POJMY

§ 2

Životné prostredie

Životným prostredím je všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie organizmov vrátane človeka a je predpokladom ich ďalšieho vývoja. Jeho zložkami sú najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy, ekosystémy a energia.

§ 3

Ekosystém

Ekosystém je funkčná sústava živých a neživých zložiek životného prostredia, ktoré sú navzájom spojené výmenou látok, tokom energie a odovzdávaním informácií a ktoré sa vzájomne ovplyvňujú a vyvíjajú v určitom priestore a čase.

§ 4**Ekologická stabilita**

Ekologická stabilita je schopnosť ekosystému vyrovnávať zmeny spôsobené vonkajšími činiteľmi a zachovávať svoje prirodzené vlastnosti a funkcie.

§ 5**Únosné zafaženie územia**

Únosné zafaženie územia je také zafaženie územia ľudskou činnosťou, pri ktorom nedochádza k poškodzovaniu životného prostredia, najmä jeho zložiek, funkcií ekosystémov alebo ekologickej stability.

§ 6**Trvalo udržateľný rozvoj**

Trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti je taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov.

§ 7**Prírodné zdroje**

(1) Prírodné zdroje sú tie časti živej alebo neživej prírody, ktoré človek využíva alebo môže využívať na uspokojovanie svojich potrieb.

(2) Obnoviteľné prírodné zdroje majú schopnosť sa pri postupnom spotrebúvaní čiastočne alebo úplne obnovovať, a to samy alebo za prispenia človeka. Neobnoviteľné prírodné zdroje spotrebúvaním zanikajú.

§ 8**Znečisťovanie a poškodzovanie životného prostredia**

(1) Znečisťovanie životného prostredia je vnášanie takých fyzikálnych, chemických alebo biologických činiteľov do životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti, ktoré sú svojou podstatou alebo množstvom cudzorodé pre dané prostredie.

(2) Poškodzovanie životného prostredia je zhoršovanie jeho stavu znečisťovaním alebo inou ľudskou činnosťou nad mieru ustanovenú osobitnými predpismi.

§ 9**Ochrana životného prostredia**

Ochrana životného prostredia zahŕňa činnosti, ktorými sa predchádza znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia alebo sa toto znečisťovanie alebo poškodzovanie obmedzuje a odstraňuje. Zahŕňa ochranu jeho jednotlivých zložiek, druhov organizmov alebo konkrétnych ekosystémov a ich vzájomných väzieb, ale aj ochranu životného prostredia ako celku.

§ 10**Ekologická ujma**

Ekologická ujma je strata alebo oslabenie prirodzených funkcií ekosystémov vznikajúca poškodením ich zložiek alebo narušením vnútorných väzieb a procesov v dôsledku ľudskej

činnosti.

ZÁSADY OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

§ 11

Územie nesmie byť zafažované ľudskou činnosťou nad mieru únosného zafažovania.

§ 12

(1) Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určujú v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozilo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia.

(2) Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností.

§ 13

Ak možno so zreteľom na všetky okolnosti predpokladať, že hrozí nebezpečenstvo nenávratného alebo závažného poškodenia životného prostredia, nesmie byť pochybnosť o tom, že k takému poškodeniu skutočne dôjde, dôvodom pre odklad opatrení, ktoré majú poškodeniu zabrániť.

§ 14

Každý má právo na pravdivé a primerané informácie o stave a vývoji životného prostredia, príčinách a dôsledkoch tohto stavu, na informácie o pripravovaných činnostiach, ktoré by mohli viesť ku zmene stavu životného prostredia, a na informácie o opatreniach, ktoré orgány zodpovedné za ochranu životného prostredia podnikajú pri predchádzaní alebo náprave poškodenia životného prostredia. Osobitný predpis môže ustanoviť prípady, keď možno poskytnutie informácií obmedziť alebo odmietnuť.

§ 15

Každý sa môže určeným spôsobom domáhať na príslušnom orgáne svojich práv vyplývajúcich z tohto zákona a ďalších predpisov upravujúcich veci životného prostredia.

§ 16

Výchova, osвета a vzdelávanie sa uskutočňujú tak, aby viedli k mysleniu a konaniu, ktoré je v súlade s princípom trvalo udržateľného rozvoja, k vedomiu zodpovednosti za udržanie kvality životného prostredia a jeho jednotlivých zložiek a k úcte k životu vo všetkých jeho formách.

POVINNOSTI PRI OCHRANE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

§ 17

(1) Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.

(2) Každý, kto využíva územia alebo prírodné zdroje, projektuje, vykonáva alebo odstraňuje stavby, je povinný také činnosti vykonávať len po zhodnotení ich vplyvov na životné prostredie a zafažovanie územia, a to v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a osobitnými predpismi.

(3) Každý, kto hodlá zaviesť do výroby, obehu alebo spotreby technológie, výrobky a látky, alebo kto ich hodlá dovážať, je povinný zabezpečiť, aby spĺňali podmienky ochrany životného prostredia a aby v prípadoch ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi boli posúdené z hľadiska ich možných vplyvov na životné prostredie.

§ 18

(1) Každý, kto svojou činnosťou znečisťuje alebo poškodzuje životné prostredie alebo kto využíva prírodné zdroje, je povinný na vlastné náklady zabezpečovať sledovanie tohto pôsobenia a poznať jeho možné dôsledky.

(2) Právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie sú povinné v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitnými predpismi poskytovať informácie o svojom pôsobení na životné prostredie.

§ 19

Každý, kto zistí, že hrozí poškodenie životného prostredia alebo že k nemu už došlo, je povinný urobiť v medziach svojich možností nevyhnutné opatrenia na odvrátenie hrozby alebo na zmiernenie následkov a bez meškania ohlásiť tieto skutočnosti orgánu štátnej správy; povinnosť zasiahnuť nemá ten, kto by tým ohrozil život alebo zdravie svojej alebo blízkej osoby.¹⁾

POSUDZOVANIE VPLYVOV ČINNOSTÍ NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

§ 20

(1) Zámery na realizáciu činností uvedených v § 17 ods. 2 a 3 (ďalej len „zámery“) podliehajú pred vydaním rozhodnutia podľa osobitných predpisov²⁾ posúdeniu z hľadiska ich možných vplyvov na životné prostredie (ďalej len „posúdenie zámerov“).

(2) Zásady ochrany životného prostredia a posudzovanie vplyvov činnosti a ich dôsledkov na životné prostredie sa primerane uplatňujú aj pri príprave rozvojových koncepcií a programov a návrhov právnych predpisov.

§ 21

(1) Posúdenie zámerov uvedených v prílohe č. 1 tohto zákona vykonávajú príslušné orgány štátnej správy určené zákonom Českej národnej rady a Slovenskej národnej rady (ďalej len „posudzujúce orgány“) po prerokovaní s ostatnými dotknutými orgánmi štátnej správy, s obcami, ktorých územia sa vplyvy zámerov dotýkajú, a s verejnosťou. Hodnotenie vplyvov zámerov na životné prostredie sa spracúva podľa prílohy č. 2 tohto zákona.

(2) Podrobnosti upravia zákony Českej národnej rady a Slovenskej národnej rady, ktoré môžu tiež rozšíriť a konkretizovať zoznam činností uvedených v prílohe č.1 tohto zákona (najmä určiť rozsah týchto činností) a sprísniť požiadavky na obsah dokumentácie o hodnotení vplyvov zámerov na životné prostredie uvedené v prílohe č. 2 tohto zákona.

§ 22

Posudzujúce orgány preskúmavajú zámery podľa povahy veci najmä z hľadiska:

- a) ekologickej únosnosti dotknutého územia,
- b) dôsledkov bežnej činnosti a možných havárií,
- c) kumulatívnych a synergických javov, a to v rôznych časových horizontoch a s uvážením nenávratných javov,

- d) prevencie, minimalizácie, prípadne kompenzácie účinku zámerov na životné prostredie,
- e) spôsobov nakladania s realizovaným výsledkom zámerov po ich dožití alebo upotrebení (možnosti zneškodnenia, recyklácie a pod.),
- f) použitých metód hodnotenia a úplnosti informácií,
- g) porovnania s dostupnými najlepšími technológiami.

§ 23

(1) V prípade, že navrhovaný zámer, ktorý sa má realizovať na území jednej republiky, môže byť príčinou nepriaznivých vplyvov na životné prostredie druhej republiky, vyžiada si posudzujúci orgán stanovisko prostredníctvom príslušného ústredného orgánu republiky. Prípadné rozpory riešia ústredné orgány republík dohodou.

(2) Ak k dohode nedôjde, rieši rozpor rozhodcovská komisia zložená zo zástupcov českého a slovenského orgánu zodpovedného za ochranu životného prostredia a Federálneho výboru pre životné prostredie. Ak komisia nedospeje k súhlasnému záveru, nemožno zámer uskutočniť.

POSUDZOVANIE VPLYVOV ČINNOSTÍ A ICH DÔSLEDKOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

§ 24

(1) Navrhovatelia zámerov uvedených v prílohe č. 3 tohto zákona sú povinní predložiť hodnotenie vplyvov zámerov na životné prostredie k stanovisku posudzujúceho orgánu (§ 21 ods. 1) pred vydaním územného rozhodnutia o umiestnení stavby alebo územného rozhodnutia o využití územia.

(2) Hodnotenie vplyvov zámerov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice musí obsahovať najmä údaje uvedené v prílohe č. 4 tohto zákona.

§ 25

Rozsah hodnotenia vplyvov zámerov na životné prostredie prerokujú posudzujúce orgány s dotknutými orgánmi štátnej správy, obcami, ktorých územia sa vplyv zámeru dotýka, a s verejnosťou. Obdobne sa prerokuje spracované hodnotenie vplyvov.

§ 26

(1) Posudzujúce orgány príslušné na vydanie stanoviska podľa § 21 ods. 1 v prípadoch uvedených v prílohe č. tohto zákona predložia návrh stanoviska Federálnemu výboru pre životné prostredie. Federálny výbor pre životné prostredie zabezpečí v prípadoch, keď dôsledky navrhovaného opatrenia môžu presahovať štátne hranice, po dohode s orgánmi príslušnými na vydanie stanoviska, medzištátne prerokovanie podľa prijatých medzištátnych záväzkov.³⁾

(2) Príslušné ústredné orgány štátnej správy republík môžu určiť na vyžiadanie Federálneho výboru pre životné prostredie, ktoré vyplynie z medzištátnych záväzkov,³⁾ že zábery inak nepodliehajúce hodnoteniu ich vplyvov na životné prostredie sa posúdia podľa tohto zákona.

(3) Federálny výbor pre životné prostredie na základe informácií o zámeroch pripravovaných na území iných štátov, ktoré by svojimi dôsledkami mohli poškodiť životné prostredie na území Českej a Slovenskej Federatívnej republiky, odovzdaných príslušnými orgánmi týchto štátov, organizuje spolu so zodpovednými orgánmi republík hodnotenie zámerov v súlade s prijatými medzištátnymi záväzkami.³⁾

ZODPOVEDNOSŤ ZA PORUŠENIE POVINNOSTÍ PRI OCHRANE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

§ 27

(1) Každý, kto poškodzovaním životného prostredia alebo iným protiprávnym konaním spôsobil ekologickú ujmu, je povinný obnoviť prirodzené funkcie narušeného ekosystému alebo jeho časti. Ak to nie je možné alebo z vážnych dôvodov účelné, je povinný ekologickú ujmu nahradiť iným spôsobom (náhradné plnenie); ak to nie je možné, je povinný nahradiť túto ujmu v peniazoch. Súbeh týchto náhrad sa nevyklučuje. Spôsob výpočtu ekologickej ujmy a ďalšie podrobnosti ustanoví osobitný predpis.

(2) O uložení povinnosti podľa odseku 1 rozhodne príslušný orgán štátnej správy.

(3) Oprávneným zo spôsobenej ekologickej ujmy je štát; podrobnosti ustanovia zákony Českej národnej rady a Slovenskej národnej rady.

(4) Pre ekologickú ujmu sa použijú všeobecné predpisy o zodpovednosti za škodu a o náhrade škody, pokiaľ odseky 1 až 3 neustanovujú inak.

(5) Ustanoveniami odsekov 1 až 3 nie sú dotknuté všeobecné predpisy o zodpovednosti za škodu a o náhrade škody.

§ 28

Sankcie za poškodzovanie životného prostredia

(1) Orgány pre životné prostredie uložia pokutu

- a) až do výšky 1 000 000 Kčs právnickej alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá pri svojej činnosti porušením právnych predpisov spôsobí ekologickú ujmu,
- b) až do výšky 500 000 Kčs právnickej alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá neurobí opatrenia na nápravu alebo neupozorní orgán štátnej správy (§ 19).

(2) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď orgán pre životné prostredie zistil porušenie povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(3) Uložením pokuty nie sú dotknuté všeobecné predpisy o náhrade škody.

§ 29

Za porušenie povinností ustanovených osobitnými predpismi o ochrane životného prostredia sa ukladajú pokuty alebo iné opatrenia podľa týchto predpisov; tým nie sú dotknuté prípadná trestná zodpovednosť ani zodpovednosť za škodu podľa všeobecných právnych predpisov.

§ 30

Príslušné orgány štátnej správy pre životné prostredie sú oprávnené v prípadoch, keď hrozí závažné poškodenie životného prostredia alebo keď k poškodeniu už došlo, rozhodnúť o dočasnom zastavení alebo obmedzení činnosti, ktorá môže toto poškodenie spôsobiť alebo ho už spôsobila, na dobu najdlhšie 30 dní (predbežné opatrenia) a súčasne navrhnúť opatrenia na nápravu vecne príslušným orgánom štátnej správy. Podrobnosti ustanovia osobitné predpisy.

EKONOMICKÉ NÁSTROJE**§ 31**

Za znečisťovanie životného prostredia, prípadne jeho zložiek a za hospodárske využívanie prírodných zdrojov platia fyzické alebo právnické osoby dane, poplatky, odvody a ďalšie platby, ak tak ustanovujú osobitné predpisy.

§ 32

Osobitné predpisy ustanovia, kedy môžu byť právnické alebo fyzické osoby, ktoré chránia životné prostredie alebo využívajú prírodné zdroje v súlade s princípom trvalo udržateľného rozvoja, zvýhodnené úpravami daní a odvodov alebo poskytovaním úverov a dotácií.

§ 33

Nástrojmi ochrany životného prostredia sú tiež fondy životného prostredia; podrobnosti ustanovia osobitné predpisy.

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA**§ 34**

(1) Využívanie územia, prírodných zdrojov, stavieb, technológií, výrobkov a látok, ktoré nezodpovedá ustanoveniam tohto zákona a podmienkam vyplývajúcim z osobitných predpisov o ochrane jednotlivých zložiek životného prostredia, musí byť uvedené do súladu s týmito predpismi v lehotách nimi ustanovených.

(2) Pokiaľ sa v lehotách ustanovených osobitnými predpismi nedosiahne súlad podľa odseku 1, musí sa činnosť obmedziť alebo zastaviť. Rozhodnutie vydajú príslušné orgány štátnej správy.

§ 35

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

Činnosti podliehajúce hodnoteniu vplyvov na životné prostredie v rámci Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky

1. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
 - 1.1. Veľkokapacitné objekty pre živočíšnu výrobu, včítane depónií odpadov.
 - 1.2. Veľkokapacitné objekty pre skladovanie poľnohospodárskych produktov.
 - 1.3. Melioračné zásahy (odvodnenie, závlahy, protierózna ochrana pôd, pozemkové úpravy, lesnícko-technické meliorácie).
 - 1.4. Zásahy do krajiny, ktoré môžu spôsobiť podstatné zmeny v biologickej rozmanitosti a v štruktúre a funkcii ekosystémov.
2. Potravinársky priemysel
 - 2.1. Pivovary a sladovne.
 - 2.2. Bitúanky a mäsokombináty.
 - 2.3. Škrobárne.
 - 2.4. Cukrovary.
 - 2.5. Mraziarenské závody.
 - 2.6. Liehovary.
 - 2.7. Tukový priemysel a výroba saponátových výrobkov.
 - 2.8. Výroba mliečnych produktov.
 - 2.9. Konzervárenské závody.
3. Ťažobný priemysel
 - 3.1. Hlbinná a povrchová ťažba uhlia a lignitu.
 - 3.2. Ťažba ropy a zemného plynu.
 - 3.3. Ťažba rašeliny.
 - 3.4. Ťažba a úpravy uránovej rudy, odvaly a odkaliská včítane rekultivácie.
 - 3.5. Ťažba, získavanie a obohacovanie kovových rúd.
 - 3.6. Ťažba bitúmenových bridlíc.
 - 3.7. Ťažba priemyselných nerastov.
 - 3.8. Povrchové priemyselné zariadenia pre úpravu a spracovanie uhlia, zemného plynu, bitúmenových bridlíc a priemyselných nerastov.
 - 3.9. Rafinéria surovej ropy, včítane závodov na regeneráciu upotrebených minerálnych olejov a zariadení na tepelné a chemické spracovanie uhlia.
4. Energetický priemysel
 - 4.1. Elektrárne a ostatné zariadenia spaľujúce fosílne palivo.
 - 4.2. Ďalšie priemyselné zariadenia na výrobu elektriny, pary a horúcej vody.
 - 4.3. Jadrové elektrárne a iné zariadenia s jadrovými reaktormi.
 - 4.4. Zariadenia na konverziu, obohacovanie a výrobu jadrového paliva.
 - 4.5. Medzisklady vyhoreného jadrového paliva.
 - 4.6. Spracovanie a konečné uloženie vysokoaktívnych rádioaktívnych odpadov.
 - 4.7. Spracovanie a uloženie nízko a strednoaktívnych odpadov z prevádzky a vyradovanie jadrových elektrární a využívanie rádionuklidov.
 - 4.8. Plynovody, parovody a horúcovody a ich zariadenia (čerpacie a výmenníkové stanice),

transmisie elektrickej energie nadzemným vedením.

- 4.9. Diaľkové ropovody, produktovody a plynovody, včítane príslušných prevádzkových zariadení.
- 4.10. Povrchové sklady zemného plynu.
- 4.11. Podzemné sklady horľavých plynov, ropy, produktov z ropy a chemikálií.
- 4.12. Briketárne, koksárne.
- 4.13. Hydroelektrárne.
5. Kovopriemysel
 - 5.1. Železiarne a oceliarne, včítane zlievárni, kovární a valcovní.
 - 5.2. Závody farebnej metalurgie.
 - 5.3. Povrchová úprava kovov.
 - 5.4. Výroba a montáž motorových vozidiel, vagónov a cisterien.
 - 5.5. Lodenice.
 - 5.6. Zariadenia na stavbu a opravy lietadiel.
6. Drevársky a papierenský priemysel
 - 6.1. Impregnácia dreva s použitím toxických chemikálií.
 - 6.2. Výroba drevovláknitých dosiek a preglejok.
 - 6.3. Výroba celulózy a papiera.
 - 6.4. Výroba nábytku.
7. Ďalšie odvetvia
 - 7.1. Spracovanie azbestu a výrobkov z azbestu.
 - 7.2. Textilné úpravne, farbiarne.
 - 7.3. Garbiarne.
 - 7.4. Sklárske prevádzky.
 - 7.5. Chemický a farmaceutický priemysel.
 - 7.6. Použitie alebo regenerácia chlórovaných uhľovodíkov.
 - 7.7. Výroba a skladovanie jedov, pesticídov, kvapalných hnojív, farmaceutických výrobkov, farieb, lakov a chemikálií.
 - 7.8. Skladovanie, spracovanie, zneškodňovanie a ukladanie nebezpečných odpadov.
 - 7.9. Diaľková preprava rádioaktívnych a nebezpečných odpadov.
 - 7.10. Skladovanie ropy a výrobkov z ropy.
 - 7.11. Cementárne a vápenky.
 - 7.12. Polygrafické prevádzky.
8. Infraštruktúra
 - 8.1. Odbery podzemných vôd.
 - 8.2. Čistiarne odpadových vôd a kanalizácia.
 - 8.3. Odkaliská a kalové polia.
 - 8.4. Zariadenia pre nakladanie s komunálnym odpadom.
 - 8.5. Kafilérie, veterinárne asanačné ústavy.
 - 8.6. Priehrady a vodné nádrže s výškou hrádze nad 3 m nad základnou škárou alebo s celkovým objemom zásobného priestoru nad 0,5 milióna m³.
 - 8.7. Úpravy vodných tokov.
 - 8.8. Výstavba a rekonštrukcia diaľnic a ciest.

-
- 8.9. Železnice.
 - 8.10. Lanové dráhy.
 - 8.11. Vodné cesty a prístavy pre vnútrozemskú plavbu.
 - 8.12. Letiská.
 - 8.13. Obchodné komplexy nad 3000 m² zastavanej plochy.
 - 8.14. Kempingy nad 200 ubytovacích miest.
 - 8.15. Stavby a činnosti, ktorých vplyvy by sa dotkli záujmov chránených podľa osobitných predpisov.

Príloha č. 2**Obsah dokumentácie a hodnotenie vplyvov zámerov na životné prostredie v rámci Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky**

- I. Opis plánovania činnosti a jej ciele.
- II. Opis vhodných a odôvodnených variantov riešenia zámeru, včítane referenčných variantov (variant bez činnosti, aktívny nulový variant) a variantu ekologicky optimálneho riešenia zámeru a ich vzájomné porovnanie.
- III. Opis životného prostredia pravdepodobne významne ovplyvneného navrhnutým zámerom (navrhnutými variantmi).
 - A. Základné charakteristiky (ovzdušie, voda, pôda, geologická situácia, geomorfologická charakteristika, klimatické faktory, fauna, flóra, ekosystémy).
 - B. Ostatné charakteristiky (spôsob využívania krajiny, územia mimoriadnou civilizačnou záťažou, územia s osobitným ochranným režimom, významné krajinné prvky, prvky systému ekologickej stability, architektonické a historické pamiatky, archeologické náleziská, materiálne hodnoty, súlad zámeru s platnou územno-plánovanou dokumentáciou).
- IV. Opis predkladaných vplyvov zámeru (navrhnutých variantov) na prostredie a odhad ich významnosti (nielen predpokladané priame vplyvy, ale aj nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, nielen krátkodobé a dočasné, ale aj dlhodobé a permanentné vplyvy).
 - A. Vplyvy na obyvateľstvo (zdravotné riziká, sociálne dôsledky, ekonomické dôsledky).
 - B. Vplyvy na ekosystémy, na ich zložky a funkcie (geologické, geomorfologické a hydrogeologické podmienky, klimatické pomery, hydrológia, flóra, fauna, procesy, významné krajinné prvky, ekologická stabilita).
 - C. Vplyvy na antropogénne systémy, ich zložky a väzby (stavby, pamiatky a iné významné ľudské výtvary, kultúrne hodnoty nehmotnej povahy - etnické a miestne tradície a pod.).
 - D. Vplyvy na štruktúru a funkciu využívania územia (včítane vplyvu na estetické kvality krajinného priestoru).
 - E. Veľkoplošné vplyvy zámeru v krajine - hodnotenie ekologickej únosnosti územia, vhodnosť lokalizácie jednotlivých variantov z hľadiska ekologickej únosnosti územia, súčasný a potencionálny výsledný stav ekologickej únosnosti územia (súhrnné pôsobenie všetkých priestorových javov a faktorov).
- V. Opis opatrení navrhnutých na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu, prípadne kompenzáciu vplyvov navrhnutých variantov zámeru na prostredie. Územno-plánovacie opatrenia. Technické opatrenia (napr. zachytávanie a ukladanie znečisťujúcich látok, recyklácia odpadov, záchranný prieskum archeologických nálezísk, opatrenia na ochranu kultúrnych pamiatok, iné opatrenia).

Zámery podliehajúce medzištátnemu prerokovaniu z hľadiska vplyvov na životné prostredie

1. Rafinéria surovej ropy (s výnimkou závodov vyrábajúcich zo surovej ropy iba mastidlá) a zariadenia na splyňovanie a spaľovanie uhlia a bitúmenových bridlíc s kapacitou 500 ton a viac za deň.
2. Tepelné elektrárne a ostatné zariadenia na spaľovanie zaradené do kategórie veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia podľa osobitných predpisov [§ 3 písm. a) zákona č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami (zákon o ovzduší)].
3. Jadrové elektrárne a iné zariadenia s jadrovými reaktormi (s výnimkou výskumných zariadení na výrobu a konverziu jadrového paliva a jadrových palivových surovín, ktorých maximálna kapacita nepresahuje 1 kWh stáleho tepelného zaťaženia).
4. Zariadenia určené na výrobu alebo obohacovanie jadrového paliva, prepracovanie rádioaktívneho jadrového paliva alebo zhromažďovanie, uskladňovanie a spracovanie jadrového odpadu.
5. Zariadenia na primárnu výrobu liatiny a ocele a výrobu neželezných kovov s kapacitou nad 30 000 ton ročne.
6. Zariadenia na získavanie, spracovanie a prepracovanie azbestu a výrobkov z azbestu; pre ročnú produkciu azbestocementových výrobkov presahujúcu 20 000 ton; pre trecie materiály s ročnou produkciou presahujúcou 50 ton; pre iné druhy použitia azbestu presahujúce 200 ton za rok.
7. Komplexné chemické zariadenia, kde sa dva alebo viaceré spojené chemické alebo fyzikálne procesy využívajú na výrobu olefinov z ropných výrobkov, kyseliny sírovej, kyseliny dusičnej, kyseliny fluorovodíkovej, chloridov alebo fluoridov.
8. Cesty I. triedy, diaľnice, celoštátne dráhy a letiská s hlavnou rozjazdovou a prístávacou dráhou s dĺžkou viac ako 2100 m.
9. Diaľkové ropovody s potrubím so svetlosťou nad 500 mm a plynovody so svetlosťou nad 300 mm.
10. Zariadenia na zneškodňovanie toxických a nebezpečných odpadov, podzemné úložiská a povrchové skládky toxických a nebezpečných odpadov.
11. Priehrady a vodné nádrže s výškou hrádze viac ako 10 m nad základnou škárou alebo s celkovým objemom nádržového priestoru nad 10 miliónov m³.
12. Zariadenia na odber podzemných vôd v prípade, keď ročný objem odobranej vody sa rovná alebo presahuje 10 miliónov m³.
13. Výroba celulózy a papiera v množstve 200 ton za deň alebo viac pri sušení na vzduchu.
14. Vnútrozemské vodné cesty a prístavy pre vnútrozemskú plavbu umožňujúce plavbu lodí s výtlakom vyšším ako 1350 ton.
15. Dobývanie, úprava a zušľachťovanie in situ rúd, magnezitu a všetkých druhov uhlia s kapacitou nad 100 000 ton za rok.
16. Veľkosklady na ukladanie ropy (nad 200 000 m³), výrobkov z ropy (nad 50 000 m³) a chemikálií (nad 2000 ton).
17. Zmeny vo využití územia spojené s veľkoplošným rúbaním lesov nad 5 ha.

Obsah dokumentácie a hodnotenie vplyvov zámerov na životné prostredie podliehajúce medzinárodnému prerokovaniu

Informácie, ktoré majú byť zahrnuté do dokumentácie o hodnotení vplyvu na životné prostredie, musia obsahovať minimálne:

- a) opis plánovanej činnosti a jej ciele;
- b) v prípade potreby opis rozumných alternatív (napr. geografického alebo technologického charakteru) plánovanej činnosti včítane variantu odstúpenia od tejto činnosti;
- c) opis tých prvkov životného prostredia, ktoré pravdepodobne budú podstatne dotknuté plánovanou činnosťou alebo jej alternatívnymi variantami;
- d) opis možných druhov vplyvu plánovanej činnosti a jej alternatívnych variantov na životné prostredie a hodnotenie ich veľkostí;
- e) opis opatrení pre minimalizáciu rozmerov škodlivého pôsobenia na životné prostredie;
- f) uvedenie konkrétnych metód prognózovania a východiskových téz, na ktorých sú založené, a tiež zodpovedajúcich použitých údajov o životnom prostredí;
- g) vytýčenie nedostatkov v znalostiach a neurčitosti, ktoré sa zistili pri príprave požadovaných informácií;
- h) v prípade potreby krátky obsah programu monitorovania a riadenia a všetkých plánov postprojektovej analýzy;
- i) resumé netechnického charakteru v prípade potreby s použitím vizuálnych prostriedkov prezentácie materiálu (mapy, grafy, atď.).

Plánované druhy činností, ktoré môžu mať značne škodlivý vplyv presahujúci štátne hranice, sa posudzujú na základe jedného alebo niekoľkých uvedených kritérií:

- a) Rozmery: Plánované druhy činností, ktorých rozmery sú pre daný typ činnosti nadmerné;
- b) Oblasť: Plánované druhy činností, ktoré sa realizujú v osobitne citlivých alebo z ekologického hľadiska dôležitých oblastiach alebo v ich bezprostrednej blízkosti (napr. veľmi podmáčané pôdy, definované Ramsarskou konvenciou, národné parky, chránené prírodné oblasti, oblasti osobitne vedecky zaujímavé alebo archeologické, kultúrne alebo historické pamätníky); ďalej plánované druhy činností v oblastiach, v ktorých charakteristiky plánovanej hospodárskej činnosti môžu mať značný vplyv na obyvateľstvo;
- c) Dôsledky: Plánované druhy činností, ktoré majú osobitne zložitý a potencionálne škodlivý vplyv, včítane tých druhov vplyvov, ktoré majú závažné dôsledky pre obyvateľov a významné druhy flóry, fauny a organizmov, ohrozujú súčasné alebo možné využitie dotknutej oblasti a vyvolávajú vznik zaťaženia presahujúceho úroveň stability prostredia na súčasný vplyv.

S týmto cieľom sa posudzujú plánované druhy činnosti vykonávanej v bezprostrednej blízkosti medzinárodných hraníc, i druhy plánovanej činnosti vykonávanej vo vzdialenejších oblastiach, ktoré môžu mať značný vplyv presahujúci štátne hranice vo veľkej vzdialenosti od miesta vykonávania hospodárskej činnosti.

- 1) § 116 Občianskeho zákonníka.
- 2) Napr. zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).
- 3) Konvencia Európskej hospodárskej komisie OSN o hodnotení vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice.

